

HRVATSKI *glasnik*

Godina XXVII, broj 32

10. kolovoza 2017.

cijena 200 Ft

HDS-ova izvanredna skupština

3. stranica

Gaci u Petrijevcima

6. stranica

XV. Hrvatski dani Šoprona

8. stranica

Komentar

Tri naraštaja zajedno – za jedno!

Kamo nas vodi globalizacija, samo je jedno od brojnih pitanja koja danas, kada smo pogodjeni egzistencijalnim, ali i moralnim problemima kao nikada do sada, sve češće postavljamo. Naime, sve što danas nazivamo tradicijskom kulturom, a što je nekada bilo dijelom našega svakidašnjeg života, danas je gotovo isčezlo, nalazimo već samo na sceni, na nastupima kulturno-umjetničkih društava, ili u raznim prigodama, obnavljanjem starih običaja, tradicija... razmišljaо sam prije, razmišljam i danas.

Pitam se samo kako očuvati, njegovati, a još više oživiti tradiciju svojih starih, a istovremeno je prilagoditi suvremenom načinu života. Kako je predstaviti, a kako prenijeti na mlade?

Ne mogu se još ni danas oteti dojmu koji sam nedavno doživio na tradicijskome dunavskom pranju u Mohaču u organizaciji Mohačkoga šokačkog kera. Djevojčice u izvornoj šokačkoj nošnji s obramenicama u svečanom mimohodu, ali i s praćkom u ruci na Šokačkoj skeli. Nevjerojatan i veličanstven osjećaj vidjeti naraštaje, tri naraštaja, djedove, bake, sinove, kćeri i unuke kako zajedno oživljavaju ono što je već ne samo isčezlo nego gotovo palo u zaborav. Pokazuju nam primjer kako prenijeti na mlade sve ono čime su nas zadužili naši predci.

Zbog čega ne smijemo zaboraviti tradiciju?

Prije svega zato što bez nje nema onih posebnosti, prepoznatljivosti na kojima čuvamo, njegujemo i razvijamo svoju sa-mosvojnost. I u globalnome svijetu, ma koliko bili okruženi brojnim utjecajima svoje uže ili šire okoline, moramo posvetiti veliku pozornost promicanju naših tradicija, različitostima koje nas čine posebni-ma, prepoznatljivima. Tradicija je kulturno nasljeđe koje se prenosi s naraštaja na naraštaj, a nju između ostaloga čine običaji, nošnje, plesovi, pjesme, govor, pranje, kuhanje... Tradicije nas čine prepoznatljivima, samo ih valja osuvremeniti. Uzorno čine to Hrvati Šokci u Mohaču, koji su tradicije i običaje presadili u suvremeni život. Zahvaljujući upravo mohačkoj Šokačkoj čitaonici, danas uz bušare imaju još dvije ljetne priredbe čiji se dobar glas širi sve dalje i dalje. Jedno je Tradicijsko pranje na Dunavu, a drugo Grahijada. Šokačka tradicija prerasla je u gradske priredbe koje iz godine u godinu okupljaju sve više posjetitelja i znatiželjnika ne samo iz Mohača i okoline nego i iz drugih krajeva, pa čak i inozemstva.

S. B.

Glasnikov tjedan

Želite li u Mađarskoj svoje visokoškolsko obrazovanje nastaviti na hrvatskom jeziku, možete to učiniti tek ako studirate slavistiku – hrvatski BA, te hrvatski jezik i književnost MA. U ovogodišnjoj ponudi to ste mogli učiniti prijavom na četiri sveučilišta. Na Filozofskom fakultetu Zapadnomađarskog sveučilišta Sveučilišta Loránda Eötvösa i pečuškoga Sveučilišta. Na spomenutim sveučilištima na tamošnjim filozofskim fakultetima unutar Instituta za slavistiku djeluju BA studij slavistika – hrvatski i MA studij hrvatski jezik i književnost, dvije opcije znanstveni i pedagoški. Oni se mogu studirati redovno ili izvanredno.

Nažalost, ni na BA, ni na MA, na Filozofskom fakultetu Zapadnomađarskoga sveučilišta, neće biti pokrenuta prva godina.

Na Sveučilištu Loránda Eötvösa biti će pokrenuta prva godina, i BA i MA studija i redovni i izvanredni studij, BA slavistica-hrvatski, MA hrvatski jezik i književnost i državno finacirani i samofinacirani studij.

Nažalost, na pečuškome Sveučilištu neće biti pokrenuta prva godina BA slavistica - hrvatski, dok će na MA biti pokrenut izvanredni studij od dva semestra i od četiri semestra narodnosni hrvatski jezik i kultura Na Sveučilištu Loránda Eötvösa.

Spomenimo i broj bodova koji je trebalo postići na Sveučilištu Loránda Eötvösa: za slavistiku – hrvatski BA i za državno finacirani studij i za plaćeni studij 324 boda, a za MA hrvatski jezik i književnost

trebalo je za državni financirani studij 88 bodova, za plaćeni studij 91 bod.

Iz sadašnjih podataka ne možemo iščitati o kolikom se broju studenata radi na spomenutim fakultetima. Primjereno saznanjima iz prethodnih godina, možda se radi o jednom ili dva studenta.

Još je žalosnije stanje ako pogledamo i vidimo da se ne pokreće (ili nema prijavljenih, ili ne udovoljavaju uvjetima) jer prijavljenih je i ovaj put bilo, kako saznaјemo, ali nisu udovoljili uvjetima i bodovnome pragu, nijedan integrirani profesorski smjer, dakle hrvatski jezik i književnost u kombinaciji s nekim od predmeta, ni na jednom sveučilištu. I još

je žalosnije da su po-nuđeni studiji hrvatskoga u kategoriji narodnosnih jezika i književnosti, a za njih nema interesa ili se ne udovoljava bodovnim granicama. I nije to samo sa studiranjem hrvatskoga jezika i književnosti (narod-nosni), u ništa boljoj

situaciji nisu ni druge narodnosne zajednice u Mađarskoj.

Ovdje nisam spomenula studij za narodnosne odgojiteljice i učitelje na bajskoj učiteljskoj školi, koji ako biraju (hrvatski) dio programa (jezične vježbe) imaju na hrvatskom jeziku.

Na bajskoj Visokoj školi Józsefa Eötvösa, na redovitom studiju za narodnosnog odgojitelja (hrvatski), te na studiju narodno-sni učitelj (hrvatski) neće biti pokrenut studij, ni državno finacirani ni plaćeni. Na izvanredni studij za narodnosnog odgojitelja (hrvatski), te na studiju narodno-sni učitelj (hrvatski) bit će pokrenut studij, i državno finacirani i plaćeni, a bodovna je granica 400 bodova za narodnosnog odgojitelja (hrvatski), i 306 bodova za narodnosni učitelj (hrvatski).

Branka Pavić Blažetin

Čitajte i širite Hrvatski glasnik, tjednik Hrvata u Mađarskoj!

HRVATSKI *glasnik*

HDS-ova izvanredna skupština u Pomurju

Skupština prihvatile izmjene i dopune proračuna HDS-a, ureda i ustanova za 2017. godinu

Odluka o rezultatu javne nabave za izgradnju Hrvatskog doma u Pečuhu

Sukladno Odredbama Pravilnika o organizaciji i radu, 15. srpnja, prije Državnoga hrvatskog hodočašća u Komaru, u prostoriji ugostiteljskog zdanja König (odvojak prema Fúzvölgyu), nedaleko od Kaniže održana je izvanredna skupština Hrvatske državne samouprave. Uz opravdano nenazočne i dvoje iz Pomurja koji nisu prijavili nenazočnost, skupštini se odazvalo 16 od ukupno 23 vijećnika, te je utvrđen potrebnii kvorum, a za ovjerovatelja zapisnika izabran je Milan Kovač. Budući da drugih prijedloga nije bilo, jednoglasno je prihvaćen pismeno predloženi dnevni red.

Kako je na početku sjednice naglasio predsjednik Ivan Gugan, sjednica se morala sazvati zbog donošenja odluke o rezultatu javne nabave za izgradnju Hrvatskog doma u Pečuhu. Naziv projekta: „Izgradnja Hrvatskog doma – u okviru obrazovnog, kulturnog, znanstvenog i političkog središta u Pečuhu“ izgradnja i izvedbeni radovi („Horvát Ház kialakítása – a hazai horvát közösségg köznemelesei, kulturális, tudományos és politikai centrumának létrehozása keretében Pécssett“ tervezési és kivitelezési munka). Prema dokumentu o vrednovanju javne ponude, obnova uključuje prizemlje i I. kat ukupne površine 379,35 četvornih metara, zgradu-spomenik kulture, zaštićenu kulturnu baštinu, i to između ostalog radove planiranja, izmjenu vrata i prozora, dvorišno pročelje, unutarnju žbuku, zidove, oblogu, sanitarni čvor, grijanje, strujni vod, komunalije i postavljanje kablovskog sustava. Prihvaćena je najpovoljnija ponuda, po kojoj je izvođenje radova povjerenito tvrtki IHITECH Építőipari és Szolgáltató Kft. (7633 Pečuh, Ul. Donáta Bánkija 19), koja je dala neto ponudu u iznosu 66 953 046 Ft.

O pojedinostima Skupštinu je izvijestio voditelj Ureda Jozo Solga. Prema njegovim riječima, Skupština je u travnju ove godine odlučila da se raspiše javna nabava za dodatne radove. Podsjetivši kako je prva faza bila obnova sjedišta Znanstvenog zavoda, a druga obnova donjeg dijela i razine prvoga kata. Za to je dobivena potpora Ministarstva ljudskih resursa odnosno Državnog tajništva. Budući da su nadležnim dostavljeni svi podatci, u tijeku je potpisivanje ugovora. Javna je nabava obavljena, a ocjenjivački odbor zgodovio je sažetak koji su dobili i članovi Skupštine. Predlaže da se nastavak radova povjeri tvrtki koja je obavila i prvu etapu obnove. Budući da je raspisivanjem javne nabave bilo predviđeno planiranje i gradnja, a posrijedi je zgrada koja je dio zaštićene kulturne baštine, radovi se moraju uskladiti s Uredom za zaštitu kulturnog naslijeđa. Bude li sve po planu, radovi će se dovršiti do proljeća 2018. godine. Budući da su zbog toga svi radovi pod stalnim nadzorom, gotovo svakoga tjedna ima nekih izmjena. To znači da bi moglo biti i dodatnih troškova, a za to imaju obećanje da će dobiti potporu od parlamentarnoga Narodnosnog odbora koji raspolaže okvirnim sredstvima od 1,5 milijarde forinta. Imaju i drugih predanih molba, ali o njima će se odlučivati nakon ljetnog odbora u jesen ove godine. Na zastupničko pitanje o nazivu projekta, naglašeno je da su ga odredili nadležni. Nitko ne želi zatvoriti Ured u Ulici Lajosa Bíróa, niti ga premjestiti, dakle nikakve se promjene ne planiraju oko toga – pojasnio je predsjednik Ivan Gugan. Predviđeno je da u Domu dobije mjesto i generalni konzulat Republike Hrvatske u Pečuhu, ali to ovisi o odluci Hrvatske vlade – dodao je Jozo Solga. Uz narečenu usmenu dopunu, Skupština je jednoglasno usvojila odluku o rezultatu javne nabave za izgradnju Hrvatskog doma u Pečuhu.

Usljedila je rasprava o utemeljenju Zaklade za hrvatsko školstvo u Mađarskoj. Na prijedlog predsjednika Ivana Gugana, koji uz ostalo

Dio zastupnika HDS-ove Skupštine

reče da je ta zamisao došla pomalo ad hoc, naime u više navrata bilo je pitanje zašto HDS ne utemelji stipendije, a za to nema prava, s druge strane bilo je razgovor s ljudima i ustanovama koje su spremne dati potporu za hrvatsko školstvo ili za utemeljenje Zaklade preko koje bi se mogle raspisati stipendije, predložio je utemeljenje Zaklade za hrvatsko školstvo. Na temelju njegova prijedloga Skupština je jednoglasno podržala da se utemelji Zaklada za hrvatsko školstvo, nadaje da se ona utemelji s osnovnim kapitalom od milijun forinta, a uz manju raspravu o imenima prihvaćen je i prijedlog o članovima Kuratorija. Uz napomenu da njegovi članovi ne mogu biti članovi Skupštine, prihvaćeni su prijedlozi da se u Kuratorij predlože bivši HDS-ovi predsjednici: dr. Mijo Karagić, Mišo Hepp, te priznati stručnjaci školstva dr. Ernest Barić i dr. Karlo Gadanji, nadalje Timea Bockovac, koja na tome polju raspolaže velikim iskustvom, a na dodatni prijedlog podržana je i dr. Erika Rac, vanjska članica skupštinskog Odbora.

U nastavku sjednice, ravnatelj Hrvatske škole Miroslava Krleže Gabor Győrvári te povjerenica za školstvo u svezi s pokretanjem Hrvatskoga školskog centra u Sambotelu su izvijestili su o stanju pokretanja osnovnoškolske nastave u Sambotelu. Kako je uz ostalo naglašeno, postoje potrebni uvjeti, prije svega učitelji, kao i 12 upisanih prvašića, ali ima još nekih poteškoća koje, vjeruju, nisu nerješive kako bi nastava mogla biti pokrenuta od rujna ove godine.

Na kraju sjednice Skupština je jednoglasno prihvatile izmjene i dopune proračuna HDS-a, ureda i ustanova za 2017. godinu, koje se tiču prije svega izgradnje Hrvatskog doma u Pečuhu, odnosno pokretanja Hrvatskoga školskog centra u Sambotelu.

Skupština je nastavila rad na zatvorenoj sjednici. Kako saznajemo, raspravljalo se o prijedlogu Hrvatske državne samouprave za državnu Narodnosnu nagradu.

Potpredsjednica vlade i ministrica vanjskih i europskih poslova Marija Pejčinović Burić posjetila Dunavsku komisiju

U sklopu svojega budimpeštanskog službenog boravka, na poziv predsjednika Dunavske komisije veleposlanika Republike Hrvatske u Budimpešti Gordana Grlića Radmana, 10. srpnja 2017. potpredsjednica vlade i ministrica vanjskih i europskih poslova Republike Hrvatske Marija Pejčinović Burić posjetila je i prostorije Dunavske komisije.

Ministrica Marija Pejčinović Burić u društvu predstavnika i djelatnika Dunavske komisije

U prostorijama Dunavske komisije potpredsjednica vlade, ministrica vanjskih i europskih poslova Republike Hrvatske Marija Pejčinović Burić susrela se sa stalnim predstavnicima država članica u toj organizaciji. U pozdravnom govoru hrvatski veleposlanik Gordan Grlić Radman istaknuo je da je Komisija najpoznatija organizacija u ovom dijelu Europe, koja povezuje već preko 50 godina 11 država članica, te brojne promatrače. Istaknuo je da je ova organizacija osnovana radi održavanja slobodne plovidbe Dunavom, ali i radi jačanja gospodarske i kulturne surad-

nje država na toku te rijeke. Najavio je i to da će dogodine biti 70. godišnjica Dunavske komisije, koja će se održati u Beogradu, a okupit će ministre prometa država članica. Komisija je također spremna na suradnju s ostalim srodnim organizacijama kao što su Savska komisija, Rajnska komisija, te da je izrazito projektno usmjerena.

Gđa Pejčinović Burić govorila je o tome da je Dunav rijeka koja povezuje države, te povezala Dunav s riječju „povezivost“, koja je u današnjem svijetu ključna. Rekla je da Dunav prolazeći kroz mnoge države, povezuje i različite političke orientacije, a to čini Europsku uniju snažnijom. Naime, Dunavska komisija ima sedam država članica, koje su također i članice EU-a. Istaknula je da Republika Hrvatska do sada nije iskoristila puni kapacitet Dunavske komisije, no da se to mora promjeniti, da Hrvatska želi posvećivati više pozornosti ovoj organizaciji te je obećala da će, nakon razgovora s ministrom mora, prometa i infrastrukture Republike Hrvatske Olegom Butkovićem, Dunavska komisija biti više na listi prioriteta Hrvatske. Tom je prigodom predsjednik Komisije, hrvatski veleposlanik Gordan Grlić Radman, uručio ministrici Mariji Pejčinović Burić dar, plaketu Dunavske komisije. Kristina Goher

Ministrica Marija Pejčinović Burić obraća se nazočnima.

Svečana urudžba diploma Državnog natjecanja srednjoškolaca iz hrvatskoga jezika i književnosti

Posljednjih godina budimpeštanska Gimnazija „Zsigmond Móricz“ domaćin je svečanosti na kojoj se dodjeljuju diplome najboljim sudionicima Državnog natjecanja srednjoškolaca, priznanja „Izvrstan pripremni nastavnik, profesor nadmetanja“, „Izvrstan njegovatelj darovitosti“, „Mladi geograf“ ili odličja udruge Mađarskih genetičara te tvrtke Graphisoft SE. Na priredbi su pribivali: državni tajnik za obitelj i mlade odnosno za međunarodne poslove Katalin Novák, državni tajnik za razvoj europskounijske politike Tamás Schanda, zamjenik državnoga tajnika za opću prosvjetu Zoltán Maruzsa, predsjednik Prosvjetnog ureda Zoltán Gloviczbeki i voditelj Središnjice „Novi naraštaj“ Gergely Erkel, ravnateljica prosvjetnog okruga srednjega Budima Éva Anda Hajniss, profesori koji su pripremili srednjoškolce na natjecanje, pojedini članovi propisnih odbora natjecanja, predstavnici pojedinih škola sudionika i, ne u posljednjem redu, nagrađeni. U svom obraćanju predsjednik Zoltán Gloviczbeki zahvalio je svim nastavnicima, članovima propisnih odbora, sastavljačima teza i pita-

Nazočne pozdravlja predsjednik Prosvjetnog ureda Zoltán Gloviczbeki.

nja državnoga natjecanja srednjoškolaca. „*I što zahvaliti najboljima? Trebam li hvaliti njihovu darovitost, marljivost te možda s time i uvrijediti ih što njih smještam u skupinu „običnih“ učenika? Smatram da za što ih mogu pohvaliti to su njihove odluke. To su oni trenutci kada su rekli ne za slušanje glazbe, za nogomet, za Fejsbuk ili Nintendoo, i rekli da na kovalentnu vezu, abisalne sedimente. Takva vrsta odluke danas nedostaje. Ova ih odluka stvara slobodnim čovjekom“ – istaknuo je predsjednik Gloviczbeki. Voditelj Gergely Erkel pohvalno je govorio o radu i zalaganju srednjoškolaca te posebno naglasio ulog nastavnika i profesora koji su pripremili đake na pojedinu nadmetanja. Dodao je da će neki od nazočnih možda biti i kolege pojedinih kod počasnoga stola, te im je zaželio mnogo uspjeha na akademskim studijima. Pri obraćanju nazočnim državni tajnik Katalin Novák istaknula je da je dan*

Antonio Kiš i Erik Kónya

zapravo proslava nadarenih mađarskih đaka, onih o kojima ovisi budućnost. „Hrabro vam mogu reći kako će i o vama ovisiti nadolazeće razdoblje Mađarske, jer ćete se i vi moći uključiti u njegovo oblikovanje. Kako olako možemo misliti o sebi da smo dobri, daroviti u recitiranju, pjevanju, da razumijemo matematiku ili da imamo osjećaj za jezike. To nam tvrdi naša okolina, mati i otac, to slušamo više puta kao potvrdu. Ali pravi se odgovor krije u nadmetanju“, reče gđa Novák.

Slijedio je kratak kulturni program te su Tamás Schanda, Zoltán Maruzsa i Zoltán Gloviczbeki uručili pohvalnice i bonove za knjigu najboljim srednjoškolcima Državnog natjecanja, među inima i HOŠG-ovim maturantima: Antoniju Kišu za treće, Andreju Kišu za drugo i Eriku Kónyi za prvo mjesto postignuto na nadmetanju iz hrvatskoga jezika i književnosti, a također i bonove za knjigu u vrijednosti od 35, 30 i 25 tisuća forinti. Narečene je srednjoškolce na svečanost dopratila ravnateljica škole Marija Šajnović.

U okvirima svečanoga programa uručene su i stipendije Zentralstelle für das Auslandsschulwesen, priznanja „Izvrstan pripremni nastavnik, profesor nadmetanja“, „Izvrstan njegovatelj darovitosti“, „Mladi geograf“ i odličja udruge Mađarskih genetičara te tvrtke Graphisoft SE. Potom su svi bili pozvani na domjenak.

Čestitamo srednjoškolcima na pohvalnim rezultatima te im želimo mnogo uspjeha u daljnjoj naobrazbi!

Kristina Goher

Najbolji srednjoškolci, njihovi profesori i uzvanici

Na Petrijevačkim žetvenim svečanostima

Garska Bunjevačka izvorna plesna skupina gostovala u Hrvatskoj

Garski orkestar „Bačka“

U sklopu trodnevne manifestacije „Petrijevačke žetvene svečanosti“, koja je ove godine održana 23. put, središnjeg dana, 9. srpnja, uz misno slavlje s prinosom darova i uvijek privlačnu etnoizložbu na otvorenome, u kasno popodnevnim satima središnjim ulicama naselja uljepšao je svečani mimohod folklornih skupina u kojem je ove godine sudjelovalo šest KUD-ova iz Hrvatske i inozemstva, među njima i garska Bunjevačka izvorna skupina. Na prostoru iza ljetne pozornice uslijedio je starijski prikaz žetve koju su izveli članovi petrijevačke Žetelačke skupine. Potom su se na ljetnoj pozornici svojim običajima

Članovi Izvorne bunjevačke plesne skupine na ljetnoj pozornici

Dio garskih Hrvata Bunjevaca u svečanoj povorci

predstavili gostujući KUD-ovi. Garska Bunjevačka izvorna skupina prikazala je splet bunjevačkih plesova u koreografiji pokojnog Antuna Kričkovića, a u pratnji garskoga Tamburaškog sastava „Bačka“ koji se i samostalno predstavio sa spletom izvornih bunjevačkih melodija i omiljenom uspješnicom Marka Perkovića Thompsona Lijepa li si. U izboru za „kraljicu žetve“ sudjelovala je i Garkinja Viktorija Kettinger u bijeloj šlinganoj bunjevačkoj nošnji. Na kraju programa okrunjena je i „kraljica žetve“: Anita Ament iz Đurđenovca.

Žetvene su svečanosti završene koncertom Viktorije Kulišić Đenke i osječkoga TS-a „Ravnica“. Dodajmo kako je do gostovanja garske Bunjevačke izvorne plesne skupine došlo posredstvom santovačke Hrvatske samouprave koja od 1996. godine njeguje prijateljsku suradnju s Općinom Petrijevcima.

Foto: ŠTEFAN BALATINAC

Mohač

Tradicijsko „Pranje na Dunavu“

Dana 1. srpnja u Mohaču je priređena već uobičajena kulturno-gastronomksa manifestacija „Pranje na Dunavu“, koja je u organizaciji Šokačke čitaonice održana devetu godinu zaredom. Na Šokačkoj skeli okupilo se mnoštvo Mohačana i gostiju koji su dočekali povorku folkloraša, a zatim bili svjedoci tradicijskoga pranja koje su prikazali članovi Mohačke šokačke čitaonice, i to uza sudjelovanje triju naraštaja.

Kako ističu organizatori, glavni je cilj priredbe da se mohačka tradicija pranja na Dunavu prenese na mlade, pa i na one najmanje koji su i ove godine bili sudionici pranja na Dunavu. Dodajmo da se priredba ostvaruje u uzornoj suradnji s mohačkim hrvatskim udrugama, KUD-ovima i ustanovama.

Kao i svake godine, program je počeo svečanom povorkom od Šokačkog kera do Šokačke skele. U veličanstvenoj povorci koju su predvodili članovi Šokačke čitaonice, sudjelovali su članovi mohačkih i gostujućih KUD-ova. Uz pjesmu i zvuke tambure, a u izvornoj narodnoj nošnji povorka je dočekana na više mjesta uz dobru kapljicu vina i osvježenje. Na križanju ispred Šokačke skele, zaplesalo se zajedničko kolo svih sudionika, a starodrevni predmeti – klupice, praćkovi, lužnice i rublje – postavljeni su usred kola. Međuvremeno je otpočelo i uobičajeno kuhanje sarme, filovane paprike i graha u zemljanim loncima.

Po dolasku na Šokačku skelu članovi mohačke Čitaonice prikazali su tradicijsko pranje na Dunavu koje je pratilo mnoštvo Mohačana i njihovih gostiju iz okolnih i udaljenijih naselja. Uslijedio je bogat kulturni program na otvorenome.

Uime domaćina i organizatora okupljene je pozdravio voditelj programa Tomo Füri, koji je ukratko podsjetio na nekadašnji običaj mohačkih Hrvata Šokaca:

– Danas ste ponovno bili svjedoci mukotrpнog rada koji pada u zaborav. Međutim, 60-ih godina bilo je prirodno vidjeti žene i djevojke koje su obavljale taj teški posao. Mohačke su Šokice nosile klupčice i praćak, naravno i ukaljano ruho, te svoju rubinu i rublje koje su od lipnja do studenoga prale u dunavskoj vodi.

Nazočnima se obratio i mohački gradonačelnik József Szekő, koji između ostalog podsjeti: – S obzirom da je mohačka voda

Odmor u povorci

Djevojčice se uče prastarom običaju.

Članice Šokačkog kera

nekada sadržavala mnogo željeza, pa bi oprano rublje bilo požutjelo, Mohačanke su prale u znatno blažoj dunavskoj vodi. Nažalost, uslijed industrializacije 50-ih godina i zagađivanjem vode sljedećih desetljeća, odnosno izgradnjom vodovoda i pročišćavanjem pitke vode ta je tradicija bila prekinuta i gotovo pala u zaborav. Zahvaljujući mohačkoj Čitaonici, ona je obnovljena uz bogat kulturni i gastronomski program. – reče uz ostalo gradonačelnik Szekő.

U bogatome kulturnom programu nastupila su djeca Eötvöseva vrtića, različite dobne skupine Šokačkog kera i KUD-a „Zora“, TS „Fermata“, Mohačka tamburaška škola, Mladi orkestar, te bajski KUD „Bunjevačka zlatna grana“ i pečuški KUD „Tanac“.

Po završetku programa upriličena je zajednička večera za sve sudionike i goste, nakon nje i pučka veselica, a za dobro raspoloženje ove godine pobrinuo se garski Orkestar „Bačka“, pa je zabava potrajala do sitnih sati. Dodajmo da je ovogodišnja priredba ostvarena s potporom Gradske i Hrvatske samouprave, te Ministarstva ljudskih resursa.

Stipan Balatinac

XV. Hrvatski dani Šoprona

IX. Regionalne Studije, hrvatska maša i folklorijada

Hrvatska samouprava grada Šoprona, Šopronsko hrvatsko kulturno društvo, Čakavska katedra Šoprona i Društvo Hrvati sad jur ljetu na ljetu pozivaju u dotičnom gradu Hrvate i sve zainteresirane na trodnevne Hrvatske dane zadnji vikend miseca junija. Ljetos je u Rejpalovoj hiži započet centralni program šopronskih Hrvatov s promocijom IX. Regionalnih Studijov i fotoizložbom „Svi naši Hrvatski dani“, noćnom šetnjom na ulica prekrasnoga varoša. Hrvatski gala program drugi dan u Konferencijskom centru „Ferenc Liszt“ s nastupom KUD-a Draganić i KUD-a Mićevec izazvao je divljenje prvenstveno domaće publike. Hrvatska maša u crikvi sv. Mihovila s Antonom Kolićem, zatim povorka do Marijinoga pilja u grad, obrnula je pažnju stanovnikom na to da te nedilje gradsko slavlje pripada Hrvatom.

Urednik IX. Regionalnih Studijov, dr. Franjo Pajrić je rekao pri prezentaciji izdanja PannonIQma da i ovput, isto tako kot i u prošli ljeta, štitelji će najti ponovo zanimljiva štiva od različnih piscev, pjesnikov, istraživačev i povjesničarov. Na 184 stranice ako samo najvažnije teme kanimo spomenuti, onda moramo izabrati veliki studij o Nikoli Pejačeviću, o hrvatskoj kravati, čije spomen-ljeto je uprav ovo 350. Kajkavski pjesnik i novinar Nenad Piskač svoje poštovanje je izrazio s jednim kolornim napisom svojih doživljajev Koljnofskoga književnoga susreta. Lik i legende oko sultana Sulejmana takaj su u obradi, a detaljni putopis o povjesnom putovanju Hrvatov na bojišnicu Prvoga svetskoga boja Doberdoa daje uprav dr. Franjo Pajrić, ki u svojem pred-

govoru piše i jednu vrstu kalendara 2016. Ijeta, predstavljajući bogata, sadržajna putovanja, nastupe, priredbe ke su se zgodale sudjelovanjem tamošnjih Hrvatov. Ne smimo забити ni to da knjiga, kot dovidob svenek, ilustrirana je s dokumentacijskom namjerom i s čuda kipici. IX. Regionalne Studije će zajti u gradićanske hrvatske knjižnice, postoje i u DVD-formatu, a najdu se i na internetu. Fotoizložba u Rejpalovoj hiži na većstvo slik je prezentirala sve to, što je ov varoš video i doživio tijekom petnaest ljet prilikom hrvatskih slavljev. Te proslave nijednoč nisu prošle prez gostov iz stare domovine. Folkloristi iz KUD-a Draganić i KUD-a Mićevec i ljetos su zakurili mnogo brojnoj publiki na šopronskom trgu, skupa s dicom iz šopronske trojezične čuvar-

nice, tamburaškim sastavom Starci, stanoči iz koljnofske Dvojezične škole i sa svirači What'sUpCi. *Tiho*

Trenutak za pjesmu

Ča

**Ča ne trune
Lišpidon vonja:**

**Život ča staje,
Vrime ča gre daje,
Rič ča ostaje.**

Igor Šipić

Kampovi hrvatskoga jezika u „Zavičaju“

12. DRŽAVNI KAMP HRVATSKOGA JEZIKA I KULTURE

Hrvatska je državna samouprava u 2017. godini 12. put održala Državne kampove hrvatskoga jezika i kulture na otoku Pagu u Zavičaju. Kampovi su bili namijenjeni učenicima hrvatskoga podrijetla, srednjoškolcima, i učenicima d od 4. do 8. razreda dvojezičnih škola i škola s predmetnom nastavom.

Temeljni su ciljevi kampova bili da se djeca iz različitih naselja Mađarske upoznaju i unaprijede svoje znanje hrvatskog jezika, te upoznaju kulturnu i prirodnu baštinu kraja u kojem borave. Programi kampova ostvarili su se putem raznih kreativnih radionica (jezična, kulturološka, novinarska, dramske igre) te niza sportskih, rekreativnih i zabavnih sadržaja pod nadzorom iskusnih i pouzdanih nastavnika. U program I., II., III. i IV. kampa bili su ugrađeni ovi sadržaji: cjelodnevni izlet u Nacionalni park Krka, izleti u grad Pag i Zadar te upoznavanje znamenitosti tih gradova. Svaki je kamp završio izvedbom malog programa sudionika.

Eva Molnar Mujić

II. HDS-ov KAMP održan je od 18. do 25. lipnja 2017. g.

Voditelj kampa bio je Robert Ronta, zastupnik, član Odbora za odgoj i obrazovanje. U kampu su sudjelovali učenici iz Mohača (23), Salante (11), Šikloša (7), i Šeljina (5) sa svojim nastavnicima Anitom Jandrok Erdélyi i Marijom Barac Németh iz Mohača, s Evom Adam Bedić i Ramonom Štivić iz Salante.

Kamp je otvorio Jozo Solga, voditelj Ureda Hrvatske državne samouprave.

Koordinatorica kampa bila je Eva Molnar Mujić (HDS-ova referentica). Kamp je ostvaren uz finansijsku potporu Fonda za razvoj ljudskih potencijala Ministarstva ljudskih resursa.

Eva Molnar Mujić (HDS)

U Nacionalnom parku Krka

Dana 21. lipnja bili smo u Nacionalnom parku Krka. Brodom smo plovili do otoka Visovca. Pogledali smo dva slapa. Mnogo smo slikali. Kada smo plovili rijekom, vidjeli smo lijepo, visoke planine. Na Visovcu pogledali smo franjevačku crkvu. Slapovi su bili jako lijepi. Umorno smo stigli u „Zavičaj“. Bili smo jako veseli jer nam je bilo jako lijepo.

Dalma Vlašić, Mohač

Izlet u Nacionalni park Krka

U osam sati krenuli smo u Nacionalni park Krka. Trebali smo žuriti jer je brod polazio u 10 sati. Dok smo plovili brodom, vidjeli smo razne biljke, npr. lopoč, trska, i mnogo ptica: liske, divlje patke, galebove, labudove... Prva postaja bila je Visovac, gdje žive franjevci. Poslije toga pogledali smo Roški slap. Tamo smo se odmaraли и јели сладољед. Затим smo otišli pogledati Skradinski buk. На kraju šetnje mogli smo se okupati u svježoj vodi rijeke Krke. Bilo nam je jako lijepo.

Danica Sidonja, Miška Kapča,
Nikola Kovačević, Mohač

Draga Mama!

Bili smo kod Roškog slapa. Brodom smo putovali na rijeci Krka. To je jedna lijepa, čista, zelenovodna rijeka. Izlet je bio dobar, ali smo se vrlo umorili. Mnogo smo šetali, smijali se, i jako smo se dobro osjećali. Jeli smo sladoled okusom maline i kokosa. Pozdravlja te tvoja

Petra (Salanta)

Draga Dora!

Jučer smo bili u Nacionalnom parku Krka. Krka je vrlo lijepa rijeka. Voda je jako hladna, čista, zelena. Vidjeli smo ribe u vodi. Mogli smo se kupati u rijeci. Vidjeli smo slapove. I slapovi su jako lijepi. Pokraj Roškoga slapa smo se malo odmorili i pojeli sendviče. Jako smo se dobro osjećali i ugodno umorili. Pozdravlja te tvoja prijateljica

Zorica (Salanta)

Jučer nakon doručka krenuli smo na izlet brodom u Nacionalni park Krka, što je udaljeno 1,5 sata od „Zavičaja“. Kad smo stigli, morali smo došetati do luke 500 metara. Tu smo se složili u manje skupine, pa smo krenuli na put s tri broda. Prva naša postaja bila je kod otoka Visovca, gdje smo pogledali važne i poznate zgrade. Doznavali smo i to da na otoku živi samo šest osoba. Nakon razgledanja otoka nastavili smo naš put do malih slapova gdje smo se iskrcali. Tu smo pogledali kako radi mlin i dobili smo sladoled. Veselo smo proveli vrijeme, pa smo se vratili na početnu točku. Nakon male šetnje u parku stigli smo do velikih slapova, gdje zbog kratkoće vremena nismo se okupali, nego smo se samo slikali i vratili do autobusa. Vratili smo se na smještaj, večerali smo, a poslije toga išli na noćno kupanje.

Matej Bockovacz (Šikloš)

SMS
poruke:

Stigli smo. Smještaj je dobar. Bili smo se već kupati. More je hladno. Dobro se osjećam. Luca – Mohač

Jako se dobro osjećam ovdje. Vrijeme je jako dobro, sve mi se sviđa. Jučer smo bili u gradu Pagu, a u petak idemo u Zadar.

Lijep pozdrav: Dora – Mohač

Stigli smo u Vlašiće. Ja sam u sobi na trećem katu. Svako jutro ocjenjuju sobe. Danas smo dobili pet bodova. Vrijeme je jako dobro, mnogo se kupamo. Sviđa mi se ovdje. Viktor – Mohač

Tu smo na otoku Pagu, sve je u redu. Jučer smo se kupali u moru i bili u Pagu, pogledali znamenitosti. Sutra idemo u Nacionalni park Krka. Pozdrav: Armin – Mohač

Bog! Sretno smo stigli. Hotel je lijep. Sve je u redu.

Pozdrav:

Nikola – Mohač

Reportaža s Jozom Solgom, voditeljem Ureda Hrvatske državne samouprave

Jozo Solga, Robert Ronta i Eva Molnar Mujić

Koliko ste godina voditelj Ureda Hrvatske državne samouprave? Od 2007. godine, kada se utemeljila tadašnja Skupština HDS-a.

Otkada se organiziraju jezični kampovi za djecu?

Ovo je 12. kamp, i sve više se proširuje jer prvi put smo imali jedan termin, pa poslije dva, a sada već četiri.

Zašto smatrate važnim ove jezične kampove?

U prvom redu zato da vi, djeca, dođete u matičnu domovinu, da se družite, jer ste iz različitih krajeva i ne poznajete jedan drugog, da upoznate Hrvate od zapada do Bačke, pa da steknete neka prijateljstva, pa poslije možete izgraditi neku vezu i u poslovnom životu.

Je li teško organizirati ovakav kamp?

Teško je održavati kontakt sa školama, nastavnicima, uvjek se u zadnji čas saznaje koliko učenika dolazi točno, koji nastavnici dolaze.

Reportaža s Tiborom Radićem, direktorom „Zavičaja“

Otkada ste direktor?

Od ožujka 2009. godine.

Volite li ovaj posao?

Jako volim. Volim raditi s turistima, s djecom, i biti na moru.

Što je vaš zadatak?

Ovdje sve moramo raditi svi. Sve trebam držati u rukama kao direktor: nabavu, obnovu... Moj je najveći zadatak bio da objekt dovedem u red, da ga punim gostima.

Ja sam već bio više puta ovdje. Vidim da su neke stvari obnovljene. Recite nešto o tome! Iznutra smo izmijenili cijevi u zidovima, kupaonice, napravili smo wellness-centar, sada mijenjamo prozore, gradimo izolaciju, fasadu.

Recite nam kako se ponašaju, po vašem mišljenju, djeca ovdje!

Ne mogu ništa loše kazati, drže se dnevno reda, uče marljivo, uredno idu na plažu...

Učenici novinarske sekcije

Kamp Hrvatske samouprave Šomođske županije

„Nitko ne želi
biti kod kuće
kad dođe ljeto
i kada je vruće.“

Ovo kao da je napisano za nas, naime, jako je vruće, bolje je nama biti ovdje na moru nego kod kuće.

U jezičnom kampu, koji je organizirala Hrvatska samouprava Šomođske županije od 18. do 25. lipnja 2017., boravili su učenici iz Barče (12), Lukovišća (8), Izvara (5) i Šeljina (20) u pratinji svojih nastavnika: Biserke Brantner Kolarić, Klare Kovač, Valerije Horvat Kovačević i mene. Svečano otvorenje kampa bilo je 19. lipnja. Otvorila ga je Jelica Maćok Čende, predsjednica Hrvatske samouprave Šomođske županije. Ona je uručila poklon-pakete šomođskim školama, te predala darove za nagradivanje djece ovoga kampa. Ovim putem zahvaljujemo na potpori.

Okvir kampa dale su jezične radionice i, naravno, kupanje u moru, te popratni sadržaji, kao što su izleti (grad Pag, Nacionalni park Krka, Zadar), sportske aktivnosti – nogomet, kreativna radionica, plesačnica, šetnja u Smokvicu... Učenici su svakodnevno imali dvije jezične vježbe, jednu prijepodne i jednu popodne. Na tim vježbama radilo se u malim skupinama. U ovim radionicama nastavnici su se trudili obogatiti rječničko blago svojih učenika, da ih pripremaju na izlete, što će

vidjeti, i da nauče osnovne izraze. Dakako, trudili su se da učenicima ne bude dosadno, pokušali su im sastaviti zanimljive zadatke. Nakon jezičnih vježba odlazili smo na plažu, gdje su se djeca lijepo družila, igrala, plivala, i sunčala. Smjeliji su ronili i pronalazili prekrasne školjke. U okviru cijelotjednoga kampa organizirana su tri izleta, dva kraća: izlet u Pag, izlet u Zadar i cjelodnevni izlet u Nacionalni park Krka. Uvečer su bili razni programi: prvi dan večer upoznavanja uz šaljive igre, nogomet, navijanje nogometnika, šetnja, izleti, ples... Svakodnevno smo bodovali red u sobama. Trebamo pohvaliti učenike jer su se trudili da ne bude velik nered u njihovim sobama. Kao voditeljica kampa zahvaljujem nastavnicima i učenicima na zajedničkom radu, zahvaljujem Evi Molnar Mujić, HDS-ovojo referentici koja je bila zadužena za usklađivanje poslova i stalno nam bila na raspolaganju kako bi nam boravak u Žavičaju bio bezbrižan. Zahvaljujem osobljju Žavičaja koje je ovoga tjedna radilo za nas: kuhalo, posluživalo, čistilo, činilo sve da se osjećamo što bolje. Naravno, velika HVALA i onima koji su radili u pozadini!

Anica Popović Biczak
voditeljica kampa

KAMP ŠOMOĐSKE ŽUPANIJE

18. – 25. lipnja 2017.

JEDAN DAN KAMPA

Buđenje je bilo oko pola osam, ali mi smo već umalo svi bili budni. Doručak je bio maslac, sir, džem, hrenovke, jetrena pašteta, med i čaj. U devet sati je bilo svečano otvaranje kampa. Nakon toga smo imali radionice. Za ručak smo dobili špagete i naranče. Nakon ručka smo ponovno imali radionicu, gdje smo razgovarali o tome kakve znamenitosti ima grad Pag (Knežev dvor, crkva sv. Jurja, kula Skrivanat i Kamerlengo, most Katine). Upoznali smo i povijest staroga grada Paga, doznali da mađarski kralj Bela IV. bježeći ispred neprijatelja, došao je i u Pag, gdje su ga ugostili i darovali. To je za nas bilo jako čudno. Poslijepodne smo otišli na plažu, tamo smo se kupali, igrali, sunčali, jeli sladoled. Za večeru je bila juha, pečeni pileći batak, pomfrit i zelena salata. U sedam sati smo krenuli u grad Pag da pogledamo znamenitosti grada, o kojima smo govorili na radionicama. Bili smo i u Lorenzu, gdje smo kupovali voće i slatkije. U 22 sata vratili smo se u „Zavičaj“. Okupali smo se, pa smo umorno, ali sretno pošli na spavanje.

Fani Santo, Sonja Varga (Šeljin)

Bog, Mama!

Dobro se osjećam. Uskoro krećemo na plažu. Mnogo se kupamo. U ponедјeljak smo bili na izletu u gradu Pagu. Grad je jako lijep. Pogleđali smo njegove znamenitosti, most, glavni trg mi je bio najljepši. Volim te!

Mira (Šeljin)

Bog, Mama!

Dobro se osjećam. Jako nam je lijepo u Vlašićima. Poslijepodne bili smo na moru. Ono je hladno i jako slano. Navečer idemo u grad Pag, pogledat ćemo znamenitosti. Volim te!

Tomo (Šeljin)

Dragi moji roditelji i Aki!

Pozdravljam vas iz grada Paga. Došli smo ovamo na izlet. Pogleđali smo znamenitosti grada. Najviše mi se sviđao stari grad. Šteta što niste tu! Voli vas:

Lilla (Barča)

Draga Mama i Tata!

Tu smo u Vlašićima u kampu. Vrijeme je jako dobro. Svaki dan se kupamo i sunčamo. More je divno. Jako se dobro osjećamo. Mnogo mislim na vas. Pozdravljam vas:

Malina, Emeše, Branimir i Nora (Barča)

Draga Mama, Tata i Petra!

Sretno smo stigli u Vlašiće. Ujutro se budimo u osam sati. Poslije doručka imamo radionice. Zatim idemo na plažu. Plivamo, sunčamo se, loptamo se u vodi, družimo se. U pola jutra idemo na izlet. Od tri opet idemo na plažu. Jako se dobro osjećam. Večera je u 19 sati. Nakon večere je sport, šetnja, ples. Hrana je tako ukusna. U 23 sati idemo na spavanje.

Petar (Barča)

Dragi roditelji!

U ponedjeljak navečer bili smo na izletu u gradu Pagu. Tamo smo se šetali, kupovali, jeli fini sladoled. Slikali smo se na mostu i na trgu. Jako nam je bilo lijepo!

Pozdravlja vas:

Tami, Vivi, David, Kristijan, Grga, Petar, Viktor (Lukovišće)

More slano, sunce toplo,
na plaži je jako dobro.

Kremom mažem sebe,
okom gledam oko sebe.
Lijepe cure oko mene,
pa mi srce jače tuče.

More mene sebi vuče,
Hajd' u vodu, neće mi biti vruće!

Tomislav (Lukovišće)

Razgovor s nastavnicom Anicom Popović Biczak

Molimo vas predstavite se!

Zovem se Anica Popović Biczak.

Gdje radite i što predajete?

Učiteljica sam hrvatskoga jezika i povijesti u lukoviškoj osnovnoj školi, ali podučavam djeci hrvatski jezik i u Barči. Tamo radimo u kružoku.

Kako ste postali voditeljica ovogodišnjeg kampa?

Sa strane Hrvatske državne samouprave i sa strane Hrvatske samouprave Šomođske županije zamolili su me da se primim voditeljstva.

Primila sam se ovog zadatka zato što imam višegodišnju praksu u tome.

Koliko godina dolazite u jezične kampove?

To je dosta teško pitanje. Točno ne mogu odgovoriti. U jezične kampove sam počela odlaziti još za vrijeme studija, mislim prvi put je to bilo 1982. godine. Odonda gotovo svake godine idem u jezične kampove, bili oni u Mađarskoj ili u Hrvatskoj.

Što mislite, kakvi su ovi kampovi?

Mislim da su jako korisni za djecu, ne samo zbog jezika nego i zbog toga da se djeca upoznaju, a to je jako važno jer dolazimo iz raznih naselja. Tu imaju učenici mogućnost i za sklapanje novih prijateljstava. U današnje vrijeme s modernom tehnikom i druženje je znatno lakše, ali osobna prijateljstva ipak su važnija.

Kakav je program ovogodišnjeg kampa?

Program ima svoj okvir, uvijek imamo jednu jezičnu radionicu prijepodne i jednu popodne. Naravno, idemo i na plažu ako

smo već ovdje na moru. Želimo da djeca upoznaju i svoju matičnu zemlju, zato idemo i na razne izlete. Večeras ćemo ići u grad Pag. U srijedu idemo na izlet u Nacionalni park Krka, a u petak navečer u Zadar.

Koliko djece ima i odakle su stigla u ovaj kamp?

U ovaj kamp djeca su stigla iz Podravine: iz Šeljina, Lukovišća, Izvara i Barče.

Koliko nastavnika ima ovdje s djecom?

Učenike iz škola dopratili su njihovi nastavnici. Stiglo je pet nastavnika i imamo koordinatoricu iz Hrvatske državne samouprave.

Kamo ste planirali cjelodnevni izlet?

Ovogodišnji cjelodnevni izlet bit će u Nacionalni park Krka. Idemo na jedan izlet brodom od 4 sata do Roškoga slapa, pa nakon toga ćemo pogledati Skradinski buk. Ako vrijeme bude dobro, onda ćemo se i kupati. A navečer idemo na noćno kuhanje.

Znamo da ste HDS-ova zastupnica. Što je vaša dužnost, što radite?
Da, ja sam predsjednica financijskog odbora Hrvatske državne samouprave. Redovito odlazim na skupštinu, a prije skupštine se trebamo dogovoriti o promjenama u proračunu. Trebamo dati svoje mišljenje, odobrenje o nekim stvarima, jesmo li súglasni ili ne.

Hvala lijepa!

Hvala i vama!

Izložba fotografija Gorana Vranića u Baji

Pašmanske čipke

**U okviru 22. Bajske fišijade, u Galeriji Turističke središnjice u Baji
7. srpnja otvorena je fotoizložba zagrebačkog umjetnika Gorana
Vranića Pašmanske čipke.**

Goran Vranić u društvu domaćina, zdesna generalna konzulica Republike Hrvatske Vesna Haluga

Na svečanom otvorenju izložbe bila je i generalna konzulica Republike Hrvatske Vesna Haluga. Ona je između ostalog naglasila kako se jedan narod najbolje može upoznati preko kulture i umjetnosti, a ova izložba pridonijela je jačanju veza grada Baje s prijateljskim gradovima u Hrvatskoj. Mreža može biti i simbol otvorenosti grada Baje, prijateljstva kojim grad Baja dočekuje Hrvate koji tu žive, ali i one koji joj dođu u posjet. Otvorenje bajske izložbe uljepšao je bajski Orkestar „Čabar“. Izložba je otvorena do 30. srpnja ove godine.

Izložbom fotografija uglednoga hrvatskog fotografa Gorana Vranića pod romantičnim nazivom Pašmanske čipke izlažu se trideset i četiri motiva ribarskih mreža snimljenih na otoku Pašmanu, u srcu Dalmacije. U organizaciji Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Mađarskoj i Turističke središnjice grada Baje, u čijoj se galeriji izložba postavlja, učvršćuje se i nastavlja uspješna suradnja na promicanju kulturne i prirodne baštine dviju prijateljskih i susjednih zemalja. Kao što kaže kustosica izložbe Antonija Škrtić, „Pašmanske su čipke otvorene i slobodne fotografске kompozicije koje poput Jadran skog mora i poput rijeke Dunava povezuju i hrane ljudi, te ih u doba global-

ne virtualne mreže strpljivo savjetuju da ostanu ljudima.“ U trajanju od tri tjedna izložba će imati ulogu i turističkoga promicateljima naše zemlje svim putnicima i turistima koji će prolaziti kroz Turističku središnjicu grada Baje, koja bilježi bogatu ljetnu aktivnost. Pozivnica na ovu izložbu u gradu na Dunavu, poziv je i na Jadran sko more, stoji uz ostalo u priopćenju za glasila.

Hrvatski glasnik – MCC

Bogatstvo...

FOTO: STIPAN BALATINAC

Naraštaji mohačkih šokačkih Hrvata na Šokačkoj skeli u oživljavanju tradicijskog pranja

„Hrvatska tržnica u Budimpešti“

U zajedničkoj organizaciji Ministarstva turizma i Ministarstva poljoprivrede Republike Hrvatske te Hrvatske gospodarske komore i predstavništva Hrvatske turističke zajednice u Mađarskoj, na Velikoj je tržnici održana manifestacija „Hrvatska tržnica u Budimpešti“, na kojoj se potencijalnim mađarskim turistima predstavila hrvatska kultura, gastronomija i turistička ponuda hrvatskih odredišta. Predstavljanje je bilo u sklopu „Hrvatskih dana“, koji su bili od 23. do 25. svibnja 2017. Na predstavljanju među ostalima bili su hrvatski veleposlanik u Budimpešti Gordan Grlić Radman, glasnogovornik hrvatske manjine u Mađarskom parlamentu Mišo Hepp i predsjednik Hrvatske državne samouprave Ivan Gugan.

Hrvatska ponuda na najljepšoj europskoj tržnici

Državni tajnik za kulturnu i znanstvenu diplomaciju István Ígyártó

Trodnevna manifestacija „Hrvatska tržnica“ svečano je otvorena 23. svibnja, uza sudjelovanje ministra turizma Republike Hrvatske Garija Cappellija i državnog tajnika za kulturnu i znanstvenu diplomaciju Ministarstva vanjskih poslova i trgovine Mađarske Istvána Ígyártóa. Osim njih nazočnima su se obratili i hrvatski ministar poljoprivrede Tomislav Tolušić te potpredsjednik Hrvatske gospodarske komore Josip Zaher. Prva je to zajednička akcija dvaju hrvatskih ministarstava i gospodarske komore te ujedno i prvo inozemno predstavljanje poradi promidžbe hrvatskih proizvoda i Hrvatske kao turističkog odredišta. Potpredsjednik Josip Zaher pri obraćanju publici istaknuo je da domaći proizvod mora postati ključ prepoznatljivosti hrvatskoga turizma te kako se ovaj projekt odlično nadovezuje na akciju „Kupujmo hrvatsko“, koja sada prelazi nacionalne okvire i promiče Hrvatsku kao zemlju kakvoće. Dodao je da se posebno veseli porastu dolazaka mađarskih turista u Hrvatsku te kako će se ovom manifestacijom potaknuti ih da u Hrvatsku dolaze u još većem broju.

Gari Cappelli, Josip Zaher, Tomislav Tolušić, Gordan Grlić Radman

„Ovo je manifestacija koja promovira Republiku Hrvatsku i naše turističke potencijale, ali prije svega i prehrabenu ponudu. Iznimno mi je dragو što u zadnjih nekoliko godina imamo povećan izvoz u Mađarsku. Ujedno, ovo je prava prilika da dodatno promoviramo svoje proizvode i turističku ponudu“, rekao je ministar poljoprivrede Tomislav Tolušić. Istaknuo je da Hrvatska ima veliki potencijal u proizvodnji hrane i da se to mora još više iskoristiti kako bi se ona pretvorila u zemlju koja će proizvoditi dovoljno hrane, ne samo za svoje stanovništvo nego i za izvoz. Državni tajnik za kulturnu i znanstvenu diplomaciju István Ígyártó reče da mu je iznimna čast uime mađarske vlade pozdraviti goste iz Hrvatske na već tradicionalnoj priredbi, koja se održava u pravo vrijeme. Naime, nalazimo se na novom početku, na početku nove turističke sezone, iz godine u godinu Mađarsku i Hrvatsku uzajamno posjećuje sve veći broj turista. „Između naša dva naroda, Mađara i Hrvata, doista ima velik broj poveznica, a u okviru toga istaknuta ulogu igraju turizam i poljoprivreda. I još jednu stvar želim naglasiti, a to je zajednička prošlost naših dviju zemalja“, reče među ostalim državni tajnik Ígyártó.

Manifestaciju je službeno otvorio hrvatski ministar turizma Gari Cappelli koji je naglasio da je Hrvatska lani zabilježila 2,7 milijuna noćenja mađarskih turista, a već prvih pet mjeseci ove godine bilježi njihov rast od 45 do 50 posto. Mađari putuju sve više, njih 20 posto izvan Mađarske, te je itekako važno da onima koji dolaze u Hrvatsku predstavlja se jedna zaokružena priča o lokalnoj i regionalnoj ponudi, svom bogatstvom i zanimljivostima koja im se može ponuditi. Ministar Cappelli dodaо je kako vjeruje da će se ovako zajedničko predstavljanje hrvatskih tržišta nastaviti i u budućnosti. Na najljepšoj tržnici Europe, na budimpeštanskom „Nagy Vásárcsarnoku“, sudjelovale su turističke zajednice Zadarske, Šibensko-kninske, Brodsko-posavske, Bjelovarsko-bilogorske, Istarske i Primorsko-goranske županije te turističke zajednice gradova Zagreba, Dubrovnika i Biograda. Svoje proizvode za kušanje i prodaju, na svjetski poznatoj tržnici u Budimpešti, ponudit će izlagači, predstavnici četiriju područja: Dalmacije, Istre i Kvarnera, Slavonije te središnje Hrvatske. Svoje ponude i proizvode, poput suhomesnatih proizvoda, sireva, maslinova ulja, vina, prirodne kozmetike i slično predstavilo je tridesetak hrvatskih proizvođača.

Kristina Goher

Jubilarno noćno shodišće k Peruškoj Mariji

Da su Gradičanski Hrvati odani celjanski hodočasnici, znaju već svi širom ove države, a i izvan granic. Medutim, i unutar Ugarske imamo brojne prilike da se pišice ganemo na put iz vjerskoga uvjerenja. Sad jur gvišno kažem, kad sam jur isprobala, jedno od neobičnih i najlipših vjerskih putovanj je to u Hrvatskom Židanu, kad se jedan dan prlje Dana sv. Ivana, šaka vjernikov opravi na put po škurini. Nije najvažnije koliko kilometarov se onda pregazi, nego čut zajedništva, i ta unutarnji mir koji se svakim korakom raste u nami, kad se po noći, moleći Zdravu Mariju, pokušimo očimi viditi, a nogami najti pravu cestu u velikoj travi. Kad pak svoj pogled zdignemo prema nebesko-zvjezdanoj vlasti, onda postanemo još sričniji da smo se javili za ovu turu.

„Sveti Kristoforus, Marija zvijezdica jutarnja, bud'te ovim putnikom na njevom putu sprohoditelji. Čuvajte je da srično dođedu u cilj i k domu svojem“, za ovom prošnjom blagoslavljva pred židanskom crikvom sv. Ivana Krstitelja, noćne hodočasnike, mjesni farnik Štefan Dumović u neobičnoj uri, malo iza pola de-

set. Na poziv Žužane Horvat, vjeroučiteljice, krene povorka jur po jubilarni put. „Pred desetimi ljeti smo imali jednu grupu s dicom, ka su si željila da sva-kakove tradicije oživimo, tako je najprije došla ova ideja“, veli peljačica shodišća i nastavlja kako je je najveće bilo na ovom shodišću već od četrdeset ljudi, mali i veliki, a jedno ljeto je došlo i nevrime za pet hodočasnikov. „Rado dojdemo i va dne k Peruškoj Mariji, ali ov put u noći, je nešto drugo. Važno nam je da se veselimo i da nešto i naučimo, zač se ovo goda“, naglašuje Žužana Horvat ka uporno pelja molitvu i na hrvatskom i ugarskom jeziku i prik pšenic, a i u lozi, kade se čvrsto jači. Pred stablom se zustavimo, u čistoj blizini kapele, kade

visi slika Blažene Divice Marije s ditetom Jezušem, djelo po-kognoga slikara Jakoba Kumanovića, čemu se sad čudu i njegovi nukići Kata, Krištof i Kinga s ocem Kristijanom. U kapeli se začme kviz polag svić, a pred kapelom u svitlini laternov različite zadaće šikanosti čekaju najmladje, pravoda ne prez slatkih priznanj. Ivan Pantoš, najzreliji hodočasnik, lani nije mogao doći, ali, kako je rekao, ovput se je odlučio za dolazak i s velikim veseljem je gledao da je sve već mladine. „Bog nam je dao dobro vrime da se došećemo k Peruškoj Mariji, da dojdemo simo počinuti i ja sam mogao najzad misliti, kako su moji starji ovde u blizini imali svoj grunat, kako sam ovde merkao na konje. Zaistinu je jako lipo, ča je naš farnik ovde napravio ov park. Mi ovo moramo čuvati da i oni ki za nami dođu budu vidili ovu naturu, ovu lipotu. Tri, tri i pol kilometarova piščati, ovo nije trud, ja svakomu željam da neka sprobera ov put, ar tijelu i duši su jednako garantirani čas i mjesto počivka“, naglasio je Ivan ki svenek na židanskom kiritofu svečuje i svoj god.

Tih

Dvostruki jubilar dr. Štefan Geošić

90-ljetni željeznomaćnik iz Petrovoga Sela svećevao u Klimpuhu

Dr. Štefan Geošić (Plehljov) rodjen je 18. augusta 1927. Ijeta u Petrovom Selu, posvećen je za duhovnika pred 65-im ljeti u Beču, a 2. julija, u nedjelju, u Klimpuhu je skupa s mnoštvom farnikov, vjernikov, u krugu svoje obitelji iz Petrovoga Sela ter još i iz Amerike, svećevao neobični jubilej, svoju željeznu mašu. Kot kapelan je djelao najprije u Filežu i Mjenovu, bio je farski provizor u Rasporku, a za ljetodan će biti jur šezdeset ljet tomu da je duhovnik u Klimpuhu, istina kih deset ljet jur u mirovini. Svoje študije je imao u Rimu i Jeruzalemu, postao je duhovni savjetnik, a i nadzornik za hrvatski vjeronauk u Željezanskoj biskupiji. 2014. ljeta darovao je svojemu gradičansko-hrvatskom narodu Bibliju, Staroga i Novoga teštamenta, kojega je preobrinuo iz hebrejskoga i grčkoga originala. Za što mu se je i na ovoj svečanoj priliki posebno zahvalio predsjednik farske općine Petrovoga Sela, Imre Filipović, je monografija rodnoga sela, ka je izdana 1996. Ijeta, i za još nešto, da je svoje klimpuško igrokazačko društvo čudakrat dopeljao u Petrovo Selo, a s tim je prez sumlje napravio veću volju i samim Petrovišćanom da si i oni načinjaju vlašći kazališni krug. Uz to prof. dr. Štefan Geošić je autor brojnih crikvenih knjig i ljeta dugo je režirao i presadio različite kazališne kusiće za svoje glumce na gradičansko-hrvatski jezik. Pred dvimi ljeti je bio odlikovan „Kulturnom nagradom Gradičanskih Hrvatov“, ku je s ovimi riči prikzeo: „Služio sam Crikvi, Hrvatom s mojim najboljim znanjem i dušnim spoznanjem, cijeli moj žitak!“ Petrovski željeznomaćnik drugi tajeden će napuniti 90. ljetu svojega žitka, za što im jur najprije gratuliramo i želimo im još čuda zdravlja i veselja!

Tomašin

Dan sela, Hrvatski dan, susret iseljenih Tomašinaca

U Tomašinu, naselju koje se nalazi na samoj granici Drave i u kojem otprije tri mandata djeluje i Hrvatska narodnosna samouprava, 8. srpnja održan je Dan sela i Hrvatski dan te susret iseljenih Tomašinaca. Među uzvanicima bio je i parlamentarni zastupnik László Szászfalvi koji je pozdravio nazočne, i parlamentarni zastupnik Balázs Ander.

Ovo naselje nalazi se u zajedničkom okružnom bilježništvu sa središtem u Daranju. Zanimljivo je napomenuti da u isto bilježništvo spadaju i odvajkada hrvatska naselja u Šomođu: Novo Selo, Potonja, Lukovišće i Brlobaš od 2014. godine, a od 2012. Daranj, Tomašin i Dombol, i naselja u kojima tada već djeluje Hrvatska samouprava. Uza spomenuta naselja, u ovom okružnom bilježništvu još su naselja Gardonja (Drávagárdony) i Išvandin (Istvándi).

Načelnik je sela Josip Šabac, dočačnica Dragica Šabac, zastupnici: Zoltan Otrovanec, Gyula Szakács, János Tiszai. Na čelu je tomašinske Hrvatske samouprave Dragica Šabac uza zastupnike Tibora Đure Gorjanca, Silviju Hamarić Silović.

U Daranju živi i znatan broj priпадnika romske zajednice, a suradnja svih i Mađara, Hrvata i Roma na zavidnoj je razini, što se vidi i na seoskim priredbama poput narečene održane u Tomašinu, kaže Dragica Šabac.

U prijepodnevnim satima igrao se malonogometni turnir na prekrasnome tomašinskom terenu. Drugo je mjesto osvojila hrvatska družina iz Dombola, a treće martinačka družina. Uz nogomet organi-

Dodata nagrada i najmlađima

Foto: A@D ŠABAC

Brojni Tomašinci

Dečki iz Orkestra Biseri Drave

zirano je i revjalno kuhanje, a u poslijepodnevnim satima prikazana je sportska disciplina judo. Brodarenje na Dravi oduševilo je sve koji su na njemu sudjelovali. U bogatome kulturnom programu nije izostala ni hrvatska dionica. Nastupio je starinski Tamburaški sastav i zbor Biseri Drave. Nazočne je pozdravio načelnik Josip Šabac, te uručio diplome i nagrade najboljim nogometima i najboljim kuharima, a potom je nastupio barčanski Folklorni sastav Boróka, slijedio je Clap dance, a nakon večere ni ove godine nije izostao vatromet.

Branka Pavić Blažetin

Prvi židanski školski tabor

Prik igre spoznavanje vridnosti

U Gradišću u neki osnovni škola (Petrovo Selo, Koljnof, Gornji Četar) je već tradicija da dica prvi tajedan ljetnih praznikov pohadjaju školski tabor s izabranimi, bogatimi sadržaji. Na ovu ideju u Hrvatskom Židanu je došla ovo ljeto učiteljica hrvatskoga jezika Jadranka Toth, i s odobrenjem roditeljev i učiteljskoga zbora, od 19. do 23. junija s velikim uspjehom je održan takozvani prvi kamp s upoznavanjem lokalnih vrednosti i otkrivanjem znamenitosti ne samo doma, nego i u susjedni hrvatski naselji, u Plajgoru i Prisiki.

Vruće je na športskoj placi, ali dica svejedno imaju volju da se igraju i naticaju po uputi vjeroučiteljice Žužane Horvat, ka je dobila na polovici tabora jedan dan za vjerske sadržaje. Tako i naticanja se vežu uz svece i šikanost, a dobra je motivacija, ako se za pobjedu i slatkiš dobiva. U razredu jur u hladu namoljana karta čeka svakoga taboraša s posebnimi točkama, ke se odnosu na crikvene spomenike pod vedrim nebom. „Sedamnaest takovih spomenikov smo si pobrali, još i ja sama ne bi bila mislila da je je toliko u Hrvatskom Židanu”, spomenula je Žuža Horvat, koracačići jur najzad s male ture iz vinograda, kade je poiskan Kristušev križ koji je postavljen braniti vinograde i pri kom su se ljudi molili za dobru urodnu. Usput smo stali i kod spomenika sv. Antona, povidali su se pripetanja, molilo se je i jačilo, pravoda i po hrvatski. Za objedom, svim je šmekao i sladoled, a veliki je bio interes i za pečenjem kuglofa. Marija Szabó, direktorica član-škole u

Hrvatskom Židanu izmišala je tijesto, ispekla prvi kusić pečenoga, koji je u cjelini nestao s tanjura. Potom su u grupa sami školari probali ispeći kolač, ki su obećali da će i doma presebetiti starinu s receptom. Tako se je dugo vlikla ova nova zabava da nekim roditeljem je rečeno, neka dojdu kasnije, kad taboraši još ne kanu domom. „U školi jednu uru imamo samo za narodopis,

pak sam htila s dicom poći i u seoski muzej. Nismo imali lazno, ali mislila sam da ov tabor bit će dobra prilika da se spoznaju lokalne znamenitosti, kot i u drugi seli. Bili smo pri kapeli Peruške Marije, pogledali crikvu sv. Martina u Plajgoru i naravno i Meršićevu hižu, otputovali smo i na Prisiku, ali još imamo plane”, je rekla Jadranka Toth ka je jako srična i zato što iz 25 školarov ki pohadjaju židansku malu školu od 1. do 4. razreda, 21 dite se je javilo u tabor. Kako je nadalje rekla, sama ne bi bila mislila da će se tolikimi priključiti u taborski program, ali za početak svakako su svi jako zadovoljni s timi iskustvi, otkrići i doživljajti što su si skupa našli ki na školskom dvoru, ki u lozi, ki na cesti, ali svakako u familijarnoj atmosferi i odličnom društvu.

Tiho

Tamburaški kamp u Kaniži

Prošlo je već deset godina otkako su se sadašnji članovi Tamburaškog sastava „Stoboš“ počeli ozbiljnije baviti tamburicama. Ondašnji su dječaci danas odrasli, studiraju, rade, s više godina iskustva sviranja već mogu dati upute mlađim tamburašima, što su i učinili u Tamburaškom kampu, u organizaciji kaniške Hrvatske samouprave, u prvoj tjednu srpnja u Pijarističkoj školi.

Sudionici Tamburaškog kampa

„Glavni je cilj ovogodišnjeg kampa bio primati osnovnoškolce na učenje tamburice“ reče predsjednica samouprave Marija Vargović, „jer su nekadašnji mali tamburaši odrasli, imaju razne obveze na fakultetima, na radnome mjestu, stoga ne mogu sudjelovati na svakoj priredbi, manje vremena imaju i za vježbu, dakle potrebno je odgajati podmladak“, dodala je.

U Tamburaški su se kamp prijavila djeca većinom iz Kaniže, napose oni čiji su roditelji podrijetlom iz hrvatskih pomurskih naselja i pohađaju niže razrede osnovne škole. Tijekom tjedna upoznali su se s glazbalom, s njegovim držanjem, pomalo i sa sviranjem. Osim toga vježbali su ritmiku, učili pjevati hrvatske pjesme, plesove, osnovne riječi za saobraćaj na hrvatskom jeziku, upoznali se s hrvatskim simbolima, izrađivali ukrase s hrvatskim bojama. Jednog je dana za njih organiziran izlet u Čakovec, gdje su pogledali utvrdu, prošetali gradom, kušali sladoled. Prema anketiranju sudionika Kampa, neki od njih bi se željeli upisati na tečaj učenja tamburice, čemu se predsjednica radovala. Samouprava ima dovoljno tamburica, čak su neki sudionici Kampa posudili za ljeto, da bi vježbali kod kuće. Prema planu Samouprave, u jesen će krenuti podučavanje učenja tamburice u uredu kaniške Hrvatske samouprave.

beta

Kaniški tamburaši u Hamburgu

Svirači kaniškoga Tamburaškog sastava od 12. do 16. srpnja širili su svoju glazbu u Hamburgu, u drugom najvećem gradu u Njemačkoj. Bio je to golem doživljaj za mlade tamburaše, saznajemo od Balinta Horvata, člana tamburaškog sastava, studenta Glazbene akademije u Budimpešti.

Tamburaški sastav Stoboš u Hamburgu je zapravo zamjenio kaniški Puhački orkestar čiji su maloljetni članovi otkazali putovanje zbog sigurnosnih razloga po Europi. Kaniški su se tamburaši rado primili sudjelovanja na Međunarodnom festivalu različitih naroda „Fest de nacionen“ u Hamburgu, i prema njihovu iskustvu, nije bilo nikakvih problema glede sigurnosti. Zapravo, to je bio festival puhačkih orkestara, pa su zbog toga tamburaši bili pomalo u tremi, koliko će publika prihvati tamburašku glazbu, međutim ugodno su se iznenadili, već na prvom nastupu su ih pozdravili burnim pljeskom. Nastupa je bilo svakog dana na različitim mjestima, zajedno s puhačima, mažoretkinjama na ophodu po ulicama. U subotu je bilo čak tri nastupa, žičana su glazbala među puhačima bili pravo osvježenje za publiku. Pravi je doživljaj bio svirati spontano na ulicama

Foto: KARINA HAVASI
gradu, kada su prolaznici zastali i nagradili tamburaše sitnišem ili pljeskom. Budući da se radi o dječacima, bilo im je draga što su bili smješteni s mažoretkinjama s kojima su se družili tijekom cijelog tijedna. Sudjelovanje na hambur-

škom festivalu bio je poseban užitak, rekao je Balint Horvat, upoznali su druge kulture, tradicionalnu glazbu, folklor drugih naroda i, ne u zadnjem redu, bio je dobar zajednički provod Stoboševih tamburaša nakon ispitnih rokova.

beta

U selu roda

Studenti Visoke učiteljske škole „József Eötvös“: Natalia, Leonora, Leila i Alisa sa svojom su lektoricom Zoricom Jurčević tri dana obilazili i razgledali prirodne ljepote banovinskoga kraja naše domovine.

Upoznavanje hrvatskih ljepota i UNESCO-ove baštine Republike Hrvatske

Selo roda Čigoč i Lonjsko polje posebno su oduševili studente svojoj posebnošću očuvane prirode, kakva je rijetkost ne samo u Europi nego i u svijetu. Nakon početnoga predavanja o rodama i znamenitostima parka prirode Lonjsko polje, studenti su promatrali kako se rode udvajaju jedne drugima te kako stvaraju svoja gniazda, što je bio jedan potpuno nov svijet svima naviknutima na gradsko mrtište života. Oduševljenje je izazvao i stručni referent parka prirode Davor Anzil, na kojem se vidjela ljubav i motivacija da očuva sav taj biljni i životinjski svijet te koji je s velikim žarom pripovijedao o važnostima i posebnostima Lonjskoga polja i Čigoča. Dan je završio vožnjom kanuima po rijeci Savi, gdje se još jednom mogla vidjeti netaknuto i ljepoto, a studenti su posebno istaknuli zrak koji je odisao prirodom. Umorni, ali puni doživljaja završili

smo prvi dan upoznavanja hrvatskih prirodnih ljepota.

Drugi je dan bio posvećen Krapini, gradu Ljudevita Gaja i Hušnjakova brda, gdje je posjećen Muzej krapinskoga pračovjeka te Stara škola, škola iz 1947. godine koja je preoblikovana u restoran. Tu su se mogle vidjeti stare školske klupe, slike bivših učenika i učitelja te razni predmeti toga doba, što je svakako bilo zanimljivo našim budućim učiteljicama i odgojiteljicama na hrvatskome jeziku. Treći je dan zaokružio priču o prirodnim ljepotama odlaskom u Botanički vrt grada Zagreba koji usred središta i ljetne žege Zagrepčanima pruža hladovinu, spokoj i povezanost s prirodom.

Pri završetku izleta razmišljala sam o vlastitim ciljevima ovakvih putovanja. Naravno, cilj je uvijek da studenti upoznaju svoju pradomovinu. No za studinte kojima je hrvatski jezik već udaljen od oznake materinskog, bitna je i okruženost komunikacijom na njemu. Cijelim se putem uporabljao hrvatski jezik, vježbala se komunikacija i međusobno se povezivalo sa svime što nas je okruživalo. Budući da ih sve čeka budućnost u prenošenju jezika na nove naraštaje, potrebno im je davati poticaje izvannastavnim aktivnostima kako bi im u svijesti ostala ne samo sva ljepota Hrvatske nego i želja da je ti novi naraštaji također upoznaju. Zapravo, u studentima želim stvoriti svijest o Hrvatskoj, čiji će jezik i kulturu oni godina predstavljati i prenositi u odgojno-obrazovnim ustanovama. Izleti su malen korak... ali su korak.

Zorica Jurčević

U Muzeju krapinskoga pračovjeka

Maturalni sastanak u Budimpešti

U Budimpešti 22. srpnja sastali su se maturanti bivše Hrvatskosrpske gimnazije, naraštaja 1971. – 1975. godine. Razrednik im je u 3. i 4. razredu bio Martin Gregeš, a maturiralo ih je osamnaest. Na ovogodišnjem susretu okupili su se njih devetero, nažalost, međudobno napustili su ih, pa tako i hrvatsku zajednicu u Mađarskoj, Marija Aradi Šibalin i Josip Kubatov. Nakon okupljanja u HOŠIG-u posjetili su bivši Srednjoškolski đački dom, sada zdanje Veleposlanstva Republike Hrvatske, u Munkácsyjevoj ulici. Naravno, već putujući prema Đačkome domu, obuhvatila ih je nostalgija, Szondyjeva ulica, ili Lendvayjeva... većina njih umalo četrdeset i dvije godine nije prekoračila prag ovoga doma. Potom su obišli i svoju bivšu školu, na Trgu ruža, i nastavili priču oko bijelog stola uz večeru. Do kasne noći se družilo u HOŠIG-ovo blagovaonici. I ovim putem zahvaljuju hrvatskome veleposlaniku u Budimpešti Gordunu Grliću Radmanu za suglasnost posjeta zdanju Veleposlanstva.

FOTO: Maturanti J. Korosi

Posjet bivšemu Srednjoškolskom đačkom domu u Munkácsyjevoj ulici

k. g.

Hrvatska prvak svijeta!

BUDIMPEŠTA, 29. srpnja 2017. (Hina) – Hrvatska muška vaterpolska reprezentacija osvojila je naslov svjetskoga prvaka pošto je u završnici SP-a u Budimpešti svladala domaćina Mađarsku s 8 : 6 (4 : 0, 0 : 2, 2 : 2, 2 : 2) na Svjetskome prvenstvu u vodenim sportovima u Budimpešti. Tri gola za Hrvatsku postigao je Sandro Sukno, dva Javier Garcia, a po jedan Marko Macan, Luka Lončar i Maro Joković. Za Mađarsku tri gola postigao je Márton Vámos, a po jedan Béla Török, Kristián Péter Hanhercz i Balázs Erdélyi. Za Hrvatsku je to drugi naslov u povijesti, točno deset godina nakon Melbournea 2007. kada je u završnici također svladala Mađarsku. Ovo je šesta uzastopna medalja za Hrvatsku na svjetskim prvenstvima, uza zlata iz Melbournea i Budimpešte, „barakude“ osvojile su i tri uzastopne bronce (Rim 2009., Šangaj 2011., Barcelona 2013.), a prije dvije godine u Kazanu osvojila je srebro. Brončanu medalju osvojila je Srbija koja je u susretu za treće mjesto svladala Grčku s 11 : 8 (5 : 3, 2 : 1, 3 : 3, 1 : 1).

Od folkloru do pira

Da su folklor i djelovanje u Kulturno-umjetnički društvi odlične kopče, to jur znamo odavno, posebno ovde u Petrovom Selu, kade mnogo ljet sad jur za redom imaju tancoši udarne svadbe, ali sad ćemo vam predstaviti jednu povidajku ka je skupa svezala dvi mlade sudbine iz Unde i Gornjega Četara. Vilmoš Nemet, negdašnji predsjednik Četarske mladine i folklorаш HKD-a „Četarci“, na poziv Štefana Kolosara, peljača HKD-a „Veseli Gradišćanci“ na Undi, s kolegari skupa je 2006. ljeta dospio u undansku folklorну grupu, pokidob tamo trpu veliko manjkanje muških tancošev. Na Undi je tancala i Regina Palatin, pak tako je od valcera i drmeša izrasla ljubav ka je pred kratkim zapećena i trodnevnim pirom na Undi, kade su hižnikom pravoda gratulirali i domaći tancoši. Ta trenutak je ovjekovječio sambotelski fotograf Ákos Tóth.